

v Bratislave 25.1.2012

**Vážený pán predseda,
vážení členovia Výboru NR SR pre zdravotníctvo,**

V marci 2011 sme vás upozornili na **početné závažné zdravotné následky spôsobené povinným očkovaním detí** (prítom často aj pre **nevšímavosť pediatrov**), na ich **nezaznamenanie v štatistikách** pre absolútnu **nefunkčnosť systému nahlasovania** vedľajších účinkov vakcinácie a požiadali sme vás o iniciovanie novely zákona 355/2007, tak aby sa pokuta za nepodrobenie sa povinnému očkovaniu minimalizovala na symbolickú sumu. Ďakujeme vám, že ste ústretovo navrhli zníženie sumárnej pokuty z 331 eur aspoň na 100 eur, i keď v konečnom hlasovaní chýbal na schválenie tejto legislatívnej zmeny 1 hlas.

Súčasne sme vás s ohľadom na početné vážne prípady poškodenia očkovaním požiadali, aby ste zvážili možnosť **prijatia zákona na odškodňovanie obetí očkovania**.

Dovoľte stručnú informáciu, čo sa za necelý rok udialo k týmto dvom témam

1. Po zaznamenaní 40 prípadov poškodenia očkovaním sme tieto prípady dali v marci k dispozícii predsedníčke vlády (premiérka spis postúpila MZ SR) a ÚVZ SR za účelom preskúmania funkčnosti systému rozpoznávania, zaznamenávania a hlásenia negatívnych účinkov očkovania s cieľom zrealizovania početnosti výskytu poškodenia očkovaním. Obe aktivity vyústili do preverovania prípadov zo strany MZ SR, resp. jednotlivých RÚVZ. Žiaľ, výsledný výrok prešetrovania nezodpovedal pôvodnému zadaniu, ani realite. Vôbec nedošlo k prevereniu systému ako celku. V odpovedi z MZ SR nebola k tomuto nosnému zadaniu ani zmienka. MZ v liste z 11.5.2011 len konštatovalo, že *„nebolo zaznamenané žiadne trvalé zdravotné poškodenie z dôvodu podania vakcíny. U dvoch detí boli hlásené nežiaduce reakcie po očkovaní BCG vakcínou, v oboch prípadoch však išlo o bežné nežiaduce reakcie bez trvalých následkov.“* Voči takémuto stanovisku sme sa ohradili listami adresovanými ÚVZ a MZ SR. ÚVZ listom zo 16.6.2011 vyhlásil, že ich stanovisko ostáva nezmenené. Rovnako MZ SR v liste z 1.7.2011, pričom okrem rozsiahlych pasáží, pripomínajúcich propagačný leták farmaceutických firiem, uviedlo: *„Nesúhlasíme s Vaším tvrdením, že prípady detí, u ktorých bolo podľa ich rodičov zaznamenané poškodenie po očkovaní, neboli dostatočne prešetrené. trvalé poškodenie zdravia po očkovaní u týchto detí zaznamenané nebolo.“*

Dňa 23.9.2011 sme na osobnom stretnutí s predstaviteľmi ÚVZ žiadali o dôkladné prešetrenie 40 prípadov poškodenia očkovaním a o naplnenie pôvodného zadania - preverenia celého systému rozpoznávania, registrácie a hlásenia negatívnych vedľajších účinkov očkovania. Zástupcovia ÚVZ sa vyjadrili, že na to nemajú kompetencie. Dohodli sme sa, že vybrané prípady dá ÚVZ prešetriť prostredníctvom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V závere roka 2011 (21.12. na rozporovom konaní na MZ SR) sme sa dozvedeli, že tento postup vraj nie je možný, že takéto preskúmanie môžu vraj žiadať len individuálne jednotliví rodičia a nie ÚVZ. Sú slovenské inštitúcie a orgány skutočne také bezmocné, že nemajú kompetencie prešetriť ani zdravotné karty? A ak nie, prečo MZ SR predtým tvrdilo, že prípady dostatočne prešetrilo? Už tu si tvrdenie MZ SR a ÚVZ protirečí.

Odpoveď MZ SR ani výsledky snáh ÚVZ nemôžeme akceptovať, a to ani, vzhľadom na pôvodné zadanie, v obmedzenom rozsahu preskúmania záznamov o poškodení očkovaním.

Na rozdiel od MZ SR a ÚVZ my bez dostatočného prešetrovania odborníkmi - ako charakterizovalo svoju prácu MZ - máme informáciu o tom, že nad rámec zistení, na ŠUKL lekári nahlásili nežiaduce reakcie po očkovaní u Marianny Hudákovej (DM1) a u Lucie Orlovskej (DM1) - tento prípad sa dokonca neobjavil v štatistikách ŠUKL, lebo sa stratil. Rodičia nahlásili nežiaduce reakcie u Patrika Reháka (DM1) a Maxima Zamborihho (autizmus). Tieto dva prípady boli hlásené na ŠUKL, no len prvý z nich sa objavil v štatistikách ŠUKL a v štatistikách ÚVZ sa neobjavil žiaden. Nežiaduce reakcie po očkovaní má v zdravotnej karte zaznamenané v súčasnosti slepá Veronika Bajnóciová očným lekárom. Simonka Tumpachová, počnúc imunológom, až po onkológa má všade zmienku o netypickej NUL po BCG, no prípad sa neobjavil v štatistikách ŠUKL ani ÚVZ. Ďalej vieme, popri dvoch priznaných, aspoň o 6-tich ďalších deťoch s komplikáciami po BCG vakcíne. Nevieme síce, čo presne mali zapísané v karte, ale deti ošetrovali na špeciálnom pracovisku - vytlačali im hnis, operovali uzliny - takže komplikácia po BCG vakcíne by mala byť zo zdravotnej dokumentácie zrejme.

Nič z tohto MZ SR pri svojom skúmaní nenašlo!

Za tohto stavu, kedy absolútne zlyháva systém hlásenia nežiaducich reakcií na vakcináciu a MZ SR a ÚVZ nedokážu ani správne preveriť skutkový stav v konkrétnych prípadoch (ani v tých, pri ktorých mali splnomocnenie od rodičov na skúmanie záznamov v kartách), namiesto snahy o nápravu týchto nedostatkov prichádza MZ SR a ÚVZ so zvyšovaním reštrikcií a s novelou vyhlášky s totalitnými prvkami, ktorou sa protiústavne obišli zákonodarné kompetencie parlamentu.

Konkrétne: V zrýchlenom konaní 28.12.2011 MZ SR prijalo novelu vyhlášky MZ SR č. 585/2008, ktorá pre lekárov od 1.1.2012 zavádza povinnosť hlásiť (t.j. udávať, pretože dôsledkom je udelenie pokuty) Regionálnym úradom verejného zdravotníctva všetky prípady odmietnutia povinného očkovania.

Iniciatíva pre uvedenie si rizík očkovania sa pokúsila zabrániť prijatiu novely hromadnou pripomienkou, pod ktorú sa v priebehu 4 dní podpísalo vyše 2000 občanov, no napriek tomu náš názor nebol 21.12. na rozporovom konaní zo strany MZ SR a ÚVZ akceptovaný. Preto sme 22.12. podali podnet na Úrad na ochranu osobných údajov vo veci rozporu navrhovanej novely vyhlášky so zákonom o ochrane osobných údajov. 28.12. Iniciatíva pre uvedenie si rizík očkovania ako aj Ministerstvo zdravotníctva SR obdržali konštatáciu Úradu na ochranu osobných údajov, že návrh vyhlášky je v rozpore so zákonom 428/2002 na ochranu osobných údajov. MZ SR napriek tomu odoslalo v tento deň vyhlášku do zbierky zákonov a nezabránilo, aby 1.1.2012 nadobudla protizákonná vyhláška platnosť.

V súčasnosti je v legislatívnom procese novela zákona 355/2008, voči ktorej Úrad na ochranu osobných údajov vzniesol závažnú pripomienku, v ktorej žiada upraviť zákon 355/2007 tak, aby zodpovedal vyhláške 585/2008 v zn. nesk. predpisov. **Prosíme vás, ako predstaviteľov zákonodarného zboru zodpovedných za oblasť zdravotníctva**, aby ste na tento krok nepristúpili. **Aby ste neupravovali zákon podľa podzákonného predpisu. Aby ste, naopak, žiadali upraviť protizákonnú vyhlášku 585/2008 v.zn.n.p. tak, aby zodpovedala zákonom** i keď sme si vedomí toho, že na podzákonné predpisy nemáte priamy dosah. Konkrétne vás prosíme, **aby ste nepripustili rozšírenie kompetencií ÚVZ, RÚVZ a pediatrov na spracovávanie osobných údajov týkajúcich sa zdravia bez povolenia dotknutej osoby**. Prosíme vás o to z dôvodu, že pôvodne vyhláška počítala s tým, že ÚVZ a RÚVZ budú viesť zoznamy ľudí odmietajúcich očkovanie a iba vďaka zásadnej pripomienke MH SR a osobným angažovaním sa poslancov za stranu SaS sa zabránilo ukotveniu tohto protiústavného prvku do vyhlášky. Išlo by totiž o vytváranie zoznamov ľudí s istým názorom, čo je bezprecedentné v demokratickej spoločnosti. Ani povinné hlásenie

odmietnutia očkovania lekármi nemá mať v demokratickej spoločnosti miesto. Situácia, keď sa z lekára stáva policajt, vnáša veľkú nedôveru a napätie do vzťahu lekár - pacient. Navyše zavedenie tejto povinnosti nezodpovedá jej odôvodneniu, ktoré je definované ako snaha zistiť počet nezaočkovaných detí v tom-ktorom regióne. Upozorňujeme, že pre takéto účely je zisťovanie počtu odmietnutí očkovania a prípadné zostavovanie menných zoznamov takýchto osôb absolútne nezmyselné, pretože nezahrňa nezaočkované osoby z dôvodu kontraindikácií.

Obavy v nás vzbudzuje i ďalšia iniciatíva ÚVZ, o ktorej sme sa práve dozvedeli. ÚVZ hodlá vytvoriť **databázu zaočkovaných osôb**. Vzhľadom na vyššie uvedené nedostatky považujeme za prioritné **vypracovať predovšetkým funkčnú databázu nežiaducich vedľajších účinkov očkovania** a to, najlepšie, po anonymizovaní verejne prístupnú on-line databázu, podobnú tej, akú má Nemecko. Prvoradým predpokladom na zhodnotenie situácie je mať k dispozícii presné údaje. Kým nemáme štatisticky presné údaje, nevieme aký reálny dopad má vakcinácia na spoločnosť, trestať niekoho pokutou a posúvať do roviny priestupku za prejavený názor, je scestné.

Ak zhrniem tento prvý bod: **Nami iniciované preverovanie potvrdilo naše podozrenie - preukázala sa ním absolútna nefunkčnosť systému rozpoznávania, hlásenia a evidencie poškodenia očkovaním. A navyše aj neschopnosť kontroly!** Všeobecným listom uzavrieť preverovanie, nenájsť ani nahlásené prípady a deklarovať takýto výsledok za relevantný, je trápne. Nepotrebujeme čítať reklamné listy farmaceutických firiem podpísané ministrom zdravotníctva. Každé paušálne tvrdenie z listu treba dokázať. **Cítíme sa istým spôsobom podvedení a takéto preverovanie považujeme za zmarené. Preto sa obraciame na vás, poslancov zdravotníckeho výboru, s prosbou o vykonanie poslaneckého prieskumu, v čase, ktorý vy uznáte za vhodný, ako MZ a ÚVZ prešetrovalo náš podnet a aký je reálny skutkový stav.**

Rovnako paradoxné zo strany MZ SR je vedomé uvedenie do platnosti **protizákonnej vyhlášky**. Nerobme z lekárov policajtov. **Neničme vzťah lekár - pacient**. Nenarušujme ich vzájomnú dôveru. Vyhláška smeruje úplne opačným smerom, než je trend vyspelej demokratickej spoločnosti. **Jedine váš zásah môže podnietiť vykonanie nápravy v tomto smere. Vy ste zákonodarcovia, nemali by ste sa nechať obráť o toto právo a nemali by ste dovoliť kreovať z úrovne ministerstva legislatívu podzákonnými predpismi. Vám náleží preskúmať tento krok MZ SR.**

Pritom za súčasného stavu považujeme za **neprípustné pokutovať rodičov**. Pri každom zdravotnom úkone **má pacient právo byť o zákroku informovaný a udeliť k nemu informovaný súhlas, alebo úkon odmietnuť**. Je neprípustné, aby využitie tohto zákonného práva bolo viazané na priestupok a aby bolo sankcionované. Veď nielen štáty Západnej Európy, ale už aj Rusko a Ukrajina rešpektujú v otázke vakcinácie právo informovaný súhlas zo strany rodičov udeliť alebo neudelieť. Odmietame byť posledným reliktom totality. **Žiadame vás, aby ste v budúcom funkčnom období legislatívne vyriešili túto otázku v súlade s vyspelou Európou.**

2. Čo sa týka otázky zákona na odškodnenie obetí očkovania, Ministerstvo zdravotníctva 23.12. dalo do pripomienkového konania zákon 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Keďže navrhovaná novela zákona č.355/2007 o.i. dopĺňa do zákona Uznanie choroby z povolania, **Iniciatíva pre uvedomenie si rizík očkovania žiada formou hromadnej pripomienky, ktorú počas 6 dní podporilo vyše 850 občanov, doplniť do zákona stať o uznaní poškodenia očkovaním.**

Treba vedieť, že **rodiny s deťmi poškodenými očkovaním žijú často v krajnej núdzi** s minimálnymi príjmami, bojujú o holé prežitie a štát poškodeným deťom nehradí ani

len celú potrebnú zdravotnú starostlivosť. Máme rodinu, ktorá prišla o dom, pretože matka, starajúca sa o tri očkovaním postihnuté deti vypadla z pracovného procesu a nevládali splácať hypotéku. Máme ďalšie rodiny, v ktorých ostal len jeden aktívny živiťel a v kombinácii so zvýšenými finančnými nárokmi na úhradu zdravotnej starostlivosti o poškodené dieťa, žijú v krajnej núdzi. Máme rodinu, v ktorej z dôvodu nutnosti starostlivosti o smrteľne chorého syna (v dôsledku vakcinácie) skrachovala firma otca, máme aj rodinu kde zdravotné postihnutie dieťaťa nezvládol otec a rozsypala sa celá rodina.

Riešenie situácie v takýchto rodinách neznesie odklad, preto treba čo najskôr zákonne zakotviť možnosť odškodnenia do slovenskej legislatívy. Takéto rodiny si nemôžu dovoliť pustiť sa do individuálneho súdneho procesu, aby sa domohli spravodlivého odškodnenia za poškodenie, ktoré im spôsobil štát ustanovením povinnosti podrobiť sa povinnému očkovaniu, vyžadovanej pod hrozbou sankcií. Navyše, v praxi sa ukázalo, že si jednotlivé inštitúcie prehadzujú zodpovednosť za poškodenie očkovaním medzi sebou a nikto sa necíti kompetentný prípady riešiť.

Navrhnuté znenie zákona vychádza z podobného nemeckého zákona, pričom treba vedieť, že Nemecko obeť poškodenia očkovaním odškodňuje, i keď je v Nemecku očkovanie len odporúčané, nie povinné. O to samozrejmejšie by malo byť odškodňovať obeť očkovania v prípade, ak štát očkovanie povinne nariaďuje.

Predkladáme na váš výbor tento doplnok do zákona s predstihom, aby vznikol časový priestor na nájdenie konsenzu v otázke jeho financovania. Prípadné odškodňovanie obetí nemusí priamo zaťažiť štátny rozpočet. Môžu sa nájsť také mechanizmy, ktoré by zaväzovali výrobcov vakcín vytvoriť fond, z ktorého by sa odškodné vyplácalo. Mohlo by ísť napríklad o zvláštny odvod z každej vakcíny, alebo o vytvorenie štátneho fondu o napĺňanie ktorého by sa zakotvilo na úrovni dohôd s výrobcami či dodávateľmi vakcín.

Prosíme vás, aby ste v tomto smere považovali o najvhodnejšej možnosti a aby ste následne v dohľadnom čase podporili včlenenie state o uznaní a odškodnení poškodenia zdravia povinným očkovaním do novely zákona 355/2007.

Túto našu prosbu podporíme najnovším tragickým prípadom, keď 6.1.2012 v Martinskej FN umrel na 4. deň po očkovaní 4-mesačný Maroško z Oravy. Hoci sa o príčinách úmrtia chlapčeka môže i bude polemizovať, isté je, že keby nepodstúpil vakcináciu, ešte by žil. Pre hlboko ranených rodičov nemá váhu, či očkovanie ovplyvnilo smrť dieťaťa priamo, alebo nepriamo. Na tragickom fakte, že prišli o synčeka to nič nezmení. Ak by sa dnes domáhali odškodnenia v súdnom procese, i v prípade úspešnosti by náhradou za dieťa vysúdili max. 7 000 eur. Je suma 7 000 eur cenou ľudského života?

3. A napokon, na MZ SR máme ťažké srdce i z dôvodu, že minulý rok zhoršilo legislatívny stav informovanosti pacienta. Zatiaľ kým zákon č. 545/2006 o lieku, v par. 25, ods. (11) prikazoval lekárovi pred vakcináciou poskytnúť rodičovi bez vyzvania príbalový leták vakcíny, v novelizovanom zákone o lieku 326/2011 sa táto povinnosť zrušila. Rovnako sa zo zákona vypustila aj povinnosť výrobcov vakcín uvádzať a kvantifikovať v príbalovom letáku prítomnosť karcinogénnych, mutagénnych, neurotoxických a geneticky modifikovaných látok v zmysle pôvodného znenia zákona o lieku č. 545/2006, par. 25, ods. (10).

Prosíme vás, aby ste v prípade otvorenia zákona o liekoch vyhodené state opätovne do zákona včlenili.

Ďakujeme za pochopenie.

Iva Vranská Rojková, predsedníčka o.z. Iniciatíva pre uvedomenie si rizík očkovania

PS: Výpoveď matky z Oravy: Modrý koník <http://www.modrykonik.sk/fotoblog/katrenka/>